

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖
รู้ตามหลักความจริงแล้วแม่นยำ

เทศน์วันกรรมกรที่สนามหลวงเทศน์ไปไม่ได้เลย โอ้ย มันแห่มันแห่มันอะไร
 อีกรีก เป็นขบวนๆ เลยหยุด ไปไม่ได้เลยนะ ใครจะมาถ่ายมาอะไรออก ห้าม ก็ฉันนี่ใช้
 ไม่ได้เลย บอกไม่ให้ถอดไม่ให้อะไรทั้งนั้น วันนั้นเป็นวันกรรมกร คนแน่นสนาม ไม่ทราบ
 ว่าก็ขบวน ขบวนมันหลายชนิดนะ ขบวนนี้แบบนี้ ขบวนนั้นแบบนี้ อู๋ย เทศน์ไปไม่ได้
 เลย เลยหยุด พวกอัดเทปอะไรไม่จำเป็น ใช้ไม่ได้เรอบอก ก็มันเทศน์ไปไม่ได้นี่จะว่าไง เรา
 จะไปตำหนิเขาก็ไม่ใช่ เขาก็สนุกสนานเขาแบบหนึ่ง นี่ละวันนายกไป ที่เรานั่งอยู่บน
 ธรรมาสน์สนามหลวง นายกขึ้นไปหา คราวก่อนนั้นคืออยู่ เทศน์สนามหลวงคราวแรกดี
 เรียกว่าเต็มยศของชาติไทยเรา มาครบนี้ละ ชาติ นายกพร้อมทั้งคณะรัฐมนตรี ศาสนาก็เรา
 เป็นผู้เทศน์ มหากษัตริย์ก็ฟ้าหญิง เรียกว่าครบ คนที่มาแน่น เวลาเทศน์ผู้ฟังก็เรียกว่า
 เป็นระเบียบหรืออะไรพูดไม่ถูก แต่สวยงามมากนะ

คนที่แน่นสนามนั้นน่าจะมีเสียงเป็นการรบกวนเทศน์ว่าการ ไม่มี ๆ ไม่มีเลยเชียว
 เทศน์ไปนานเท่าไรยังเงียบ อ้อ นี่น่าชมเชย กับวันกรมประชาสัมพันธ์นั้นคนก็มาก แน่น
 หหมด เสียงไม่มีเลย ไม่รบกวนการเทศน์ อย่างหลวงปู่มั่นท่านเทศน์ นั้นเทศน์อยู่ในป่าใน
 เขา ท่านไม่ได้มาเทศน์ที่ชุมนุมชนอย่างนี้ เรื่องเสียงเรื่องอะไรจึงไม่มีปัญหาเลย แล้วเวลา
 เทศน์ก็มีแต่พระล้วน ๆ มากขนาดไหนเหมือนไม่มีคน เงียบ เพราะพระต่างองค์ต่างจ้องที่
 จะได้ฟังเทศน์ท่าน วันไหนเป็นวันประชุมแล้ววันนั้นดูพระยิ้มแย้มแจ่มใสทั่วหน้ากัน
 เหมือนกับเด็กหิวนมแม่นั้นแหละ

ถึงเวลาเทศน์ อยู่ในที่ต่าง ๆ คือตั้งสำนักไว้ที่นั่นที่นี้ ห่างกันสามกิโล สี่กิโล ถึงเวลา
 ได้ฟังเทศน์ท่าน เมื่อพร้อมแล้วตอนกลางคืนก็มา ถ้ากลางวันเป็นวันอุโบสถ วันอุโบสถนี้
 วันไหนก็ตามเสียงจะไม่มี เฉพาะประชุมกลางคืนประหนึ่งว่าไม่มีคนเลย พระพร้อม เวลา
 ท่านเทศน์มันพูดไม่ถูก ที่ว่าไปอยู่กับท่านที่แรกท่านเทศน์ให้ฟัง ๔ ชั่วโมง เริ่มเทศน์
 จนกระทั่งจบ ๔ ชั่วโมง มีแต่ธรรมล้วน ๆ เป็นธรรมภาคปฏิบัติจิตตภาวนาล้วน ๆ เลย
 เรียกว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ ๆ สำหรับพระผู้ปฏิบัติล้วน ๆ เช่นเดียวกัน เข้ากันได้สนิท เราไม่
 ลืมเหมือนสวด ๆ ร้อง ๆ

ไปอยู่ปีแรกๆ เทคน์ ๔ ชั่วโมงจบ พอนานเข้ากำลังท่านก็ค่อยลด ลดลงมา ๓ ชั่วโมง เทคน์แต่ละครั้ง ๔ ชั่วโมง ไปหาท่านที่แรกนะ ๔ ชั่วโมง ๔ ชั่วโมงนี้เรียกว่ายันเลย พอสองปี สามปีเข้าก็ลดลง ๓ ชั่วโมง วาระสุดท้ายนี้ ๒ ชั่วโมง อยู่หนองผือ เทคน์ ๒ ชั่วโมงจบ จากนั้นไม่เคยเทคน์อีก และไม่เคยลดอีก แค่นั้น ๔ ชั่วโมง ๓ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง หนองผือท่านเริ่มป่วย ท่านเทคน์อยู่ในยาน ๒ ชั่วโมง จากนั้นหยุดเลย นี่ละธรรมะที่ออก จากหัวใจที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ ออกมา แล้วผู้ไปฟังก็มุ่งหน้าต่ออรรถต่อธรรมเต็มที่ ๆ มันก็ เหมือนเครื่องรับก็ดี ฟาฝนก็กระหน่ำลงมา แล้วเหมือนกัน

เทคน์ที่ชั่วโมงนี้ไม่เคยได้เป็นอารมณ์กับว่าเห็นดว่าเหนื่อยเมื่อยล้า มันไม่ได้มีใน ร่างกาย จิตมันอยู่ภายในหมด ร่างกายจะนั่งนานเท่าไร ดังที่ว่า ๔ ชั่วโมงยังไม่เห็นองค์ไหน ที่ว่าพลิกนะ พลิกตัวว่าเหนื่อยนี้ ต่างคนต่างไม่ได้สนใจกัน สนใจแต่อันนี้อย่างเดียว ฟัง เสียงเทคน์ท่าน โห้ย น้ำไหลไฟสว่าง นี่ละธรรมะแท้ ๆ ธรรมะจากภาคปฏิบัติที่รู้จักเห็น จริง ออกมานี้ไหลมาเลย เป็นธรรมดาเบื้องต้นเวลาเริ่มเทคน์ก็เหมือนรถเริ่มเคลื่อนจากที่ ค่อยเอื่อย ๆ ๆ พอได้จังหวะแล้วเร่งเครื่อง แล้วเร่ง ๆ ๆ เรื่อยเลย มันกล่อม

พอท่านเริ่ม ทางนี้จ่ออยู่แล้วนี้ สติกับจิตจ่อฟัง พอท่านเริ่มทางนี้จับบีบ ดิตบีบแล้ว ที่นี้การฟังเทคน์เราจะส่งจิตไปหาผู้เทคน์ผู้อะไรก็ตาม ไม่ถูกทั้งนั้น เราจึงเคยเตือนเสมอ ขณะที่เทคน์ นี้เราหมายถึงเทคน์ภาคปฏิบัตินะ ภาคปริยัติไม่พูดกันแหละ ภาคปฏิบัติที่ ท่านแสดงไว้ในอนิสงส์ ๕ การแสดง นักเทคน์ หรือว่านักธรรมกถึก แปลว่านักเทคน์ ควร มีธรรม ๕ ประการติดตัว ติดองค์เทคน์

๑. แสดงธรรมไปโดยลำดับ ไม่ตัดวรรคให้ขาดความ
๒. อ่างเหตุและผลให้ผู้ฟังเข้าใจ
๓. ไม่แสดงธรรมด้วยความเป็นโลกามิส เห็นแก่โลก เห็นแก่ลาภแก่รวยไป
๔. ตั้งจิตเมตตาปรารถนาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟัง
๕. ไม่แสดงธรรมกระทบตนและผู้อื่น คือไม่ยกตนเสียดสีผู้อื่น

นี่ผู้เทคน์ตามหลักธรรม แล้วผู้ฟังท่านบอกมีอนิสงส์ที่เกิดขึ้นในเวลานั้นถึง ๕ ประการเช่นเดียวกัน คือผู้เทคน์ก็เทคน์ด้วยความเป็นธรรมล้วน ๆ ผู้ฟังฟังเป็นธรรมล้วน ๆ เข้ากันเป็นผลขึ้นมา เป็นที่พอใจสำหรับผู้รับฟัง

๑. จะได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยได้ยินได้ฟัง
๒. สิ่งที่เคยได้ยินได้ฟังแล้ว แต่ยังไม่เข้าใจชัด จะเข้าใจสิ่งนั้นโดยชัดเจน
๓. บรรเทาความสงสัยเสียได้

๔. ทำให้ความเห็นให้ถูกต้องได้

๕. จิตผู้ฟังย่อมสงบผ่องใส

ข้อห้าข้อสำคัญนะ สรุปลงข้อที่ห้า จิตผู้ฟังย่อมได้รับความสงบผ่องใส มันเป็นอย่าง
งั้นจริง ๆ เราฟังด้วยความเป็นธรรมชาติ เวลาท่านจะเริ่มเทศน์ทางนี้จ่ออยู่แล้ว พอท่านเริ่มบิ
ติติบับเลย ไม่ไปไหนที่นี้จิต สติเข้าอยู่ในจิตบิบ ที่นี้เหมือนกับเราตั้งภาวนาไว้สำหรับน้ำที่
ตกลงมาให้ถูกต้องแล้ว ไม่ต้องไปกังวลตกใส่ลงนี้หมด นี่จิตเราตั้งจ่อไว้กับจิต สติอยู่กับจิต
นี่ เทศนาว่าการนี้จะเข้ามาที่นี้หมด เพราะฉะนั้นท่านจึงห้ามไม่ให้ส่งจิตออกไปสู่ภายนอก
เช่น หาผู้เทศน์เป็นต้น ไม่ต้องส่งออกไป ให้ตั้งสติไว้กับความรู้ นี้ภาคปฏิบัติ แล้วเวลาท่าน
เริ่มสติกับจิตจะติดกัน ธรรมะจะเข้านี้หมดเลยไม่ไปไหน เหมือนเราเอาโองไปรองน้ำ ไหล
ลงนี้หมดเลย

ที่นี้เวลาฟังเทศน์นั้นผู้ปฏิบัติมีปัญหาขัดข้องอยู่ในจิตใจแต่ละราย ๆ นี้จะมา
เปิดตรงนั้นเวลาท่านเทศน์ เพราะท่านเทศน์ท่านเทศน์ผ่านไปเลย เพราะท่านรู้หมดแล้ว
เราติดข้อไหนคอยฟัง เออ เวลานี้เรากำลังติดอยู่ในข้อนี้ ๆ ท่านมานี้ท่านจะว่าไง พอท่าน
ผ่านมานี้บิบจับบิบเลย ได้เลย โดดไปตามท่าน. ได้วันละก้าวก็เอา ครั้งละก้าวก็เอา สองก้าว
ก็เอา หลายครั้งหลายหน เขยิบขึ้นไป ๆ เรื่อย สุดท้ายท่านว่าหลุดพ้น ๆ มรรค ผล นิพพาน
ได้สำเร็จมรรค ผล นิพพาน คือผู้มาฟังไม่มีจำนวนน้อย มีฐานของจิตเหลือมล้ำต่ำสูง
ต่างกัน วันนี่เทศน์อย่างนี้ขยับขึ้นไป ผู้นั้นก็ขยับเรื่อย มากต่อมากสำเร็จได้ ผู้ที่จวนอยู่แล้ว
ก็ผ่านได้ ๆ ผู้ที่รองลงมาก็ขยับเข้าไปอย่างงั้น ได้จริง ๆ เราไม่สงสัย

เวลาออกภาคปฏิบัติผู้เทศน์ไม่ได้สงสัยในคำเทศน์เลย สงสัยอะไรก็มันจ้ออยู่ใน
นั้นหมดแล้ว สงสัยอะไร ว่าอะไรไปไม่ต้องแก้ แก้หาอะไร นั้น มันแน่ขนาดนั้น เราพูดไว้
แล้ววันนั้นผิดหรือถูก เราวังยังงั้นนะ มาลูบ ๆ คลำ ๆ อย่างนี้ไม่มี สำหรับผู้ปฏิบัติที่รู้จริง
ๆ นะไม่มี ตรงเป้ง ๆ ๆ เอาตามนี้ เอาอย่างพอเหมาะพอดีกันเลยกับผู้ฟังทั้งหลายที่จะได้
ฟังธรรมขั้นใด ๆ จะออกเป็นระยะ ๆ ๆ ขึ้นไหนเท่าไร เพราะมีอยู่ในจิตนี้หมดแล้ว เทศน์
แล้วจะไปสงสัยที่ไหน เทศน์แล้วจะมาแก้มาเปลี่ยนมาแปลง ไม่มี สำหรับเราตัวเท่าหนู เรา
ก็บอกตรง ๆ เลยเราไม่มี ว่างั้นเลย

อย่างเทศน์ท่านผู้กำกับเอามาอ่านให้ฟัง ฟังผ่านเฉย ๆ ก็เป็นสักขีพยานว่าผ่านท่าน
แล้ว ไม่ได้เคยแก้กะตัวไหนไม่เคยแก้ นอกจากคำพูดมันใกล้เคียงกันมันอาจสำคัญผิดก็ได้
เช่น ยกตัวอย่าง กาเข็ดศพ มันก็บอกว่ากาเจ็ดศพ อย่างนี้เข้าใจไหม มันใกล้เคียงกันอย่าง
นี้ ผู้ฟังอาจจดผิดได้เข้าใจไหม ไหน ๆ ว่าอีกหน่อย นั้น พอมันผิดนี้รู้ทันทีนะ ว่าอย่างงั้น

ๆ ต้องเป็นอย่างนั้น ถ้าแก้ก็แก้แบบนี้ ส่วนที่จะให้แก้ว่าเป็นการเทศน์ผิดพลาดไปอย่างนี้ ไม่มี จึงได้เทศน์ให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เราก็บอกว่าเราจนจะตายแล้วนะ ท่านทั้งหลายยังจะมาหาว่าเราไอ้เราอดอยู่ คนหนึ่งเมตตาดูใจจะแตกแล้วยังหาว่าไอ้เราอดอยู่หรือ กิเลส มันไม่ยอมรับธรรม มันจะถือเป็นข้าศึกตลอดนะ เปิดเท่าไรมันปิดฝาไว้เลย คว้าปากหม้อไว้เลย

กิเลสมันไม่ยอมฟังเสียงธรรม มันอยู่ในใจของเราะ ไม่มีใครตั้งใจจะเป็น มันหากเป็นอยู่ในจิตที่กิเลสตัวนั้นมันหมุนจิตให้เป็นอย่างนั้น จิตก็เหมือนตุ๊กตาเตะไปทางไหนก็กลิ้งไปทางนั้นซิ ที่ท่านว่าฟังเทศน์สำเร็จมรรค ผล นิพพานเป็นจำนวนมาก ไม่มากยังไ้ เพราะฐานจิตของผู้มาฟังนี้มีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกัน พอเทศน์ไปนี้ขยับเข้าเรื่อย วันนี้ขยับนี้ วันนี้ขยับนั้นเรื่อย สูงเรื่อย ๆ ผู้ที่จนแล้วก็ผิงเลย ๆ ๆ นั่นเป็นอย่างงั้น อย่างเบญจวัคคีย์ทั้งห้าผิงเลยพร้อมกันเลย อยู่ปากคอกด้วยกันแล้ว พอเปิดประตูคอกผิงออกพร้อมกันเลย

นี่มันเป็นจริง ๆ ในหัวใจนี้ มันไม่ได้เคยสนใจว่าจะเอาใครมาเป็นสักขีพยานนะ ไม่มี บอกไม่มี พอทุกอย่าง อยู่ในนี้หมด จะเอามาเป็นพยานได้หรือ มีแต่หลับตามา จะเอาคนตาบอดเป็นพยานหรือ มันก็มีแต่จะชนต้นไม้ให้ดูนั่นแหละตาบอด ตาดีท่านไม่สงสัยกัน แน่ ท่านจะถามกันหาอะไร ตาบอด โอ๊ย ไม่ได้นะ นี่ที่พระพุทธเจ้าว่า สนฺทิกฺขุญฺโถ ผู้ปฏิบัตินั้นและรู้เองเห็นเองจากการปฏิบัติของตัวเอง นี่เป็นธรรมะสุดยอดของพระพุทธเจ้า เวลาผ่านไปแล้วจะไปถามพระพุทธเจ้าหาอะไร ก็เป็นอย่างที่ท่านสอนไว้แล้ว อ้อ ๆ เรื่อยไปเลย ผางไปนี้ละหมด ถามหาอะไรพระพุทธเจ้า สนฺทิกฺขุญฺโถ เต็ดขาดแล้ว พระองค์เด็ดขาดมาก่อนแล้วจึงมาสอนบรรดาสัตว์

พูดถึงเรื่องหลวงปู่มั่นท่านเทศน์ ท่านไหลเลยนะ เราผ่านมานี้ทั่วประเทศไทย เราไม่ได้ดูถูกเหยียดหยามครูบาอาจารย์องค์ใด องค์ไหนที่เราจับติด เราก็บอกเราจับ อย่างหลวงปู่มั่นนี้เรียกว่าติดเลย ฟังเทศน์หลวงปู่มั่นไม่อยากฟังเทศน์ที่ไหนนะ คือมันพออยู่นี้หมดแล้ว ว่างั้นนะ พูดตรงไหนไปนี้ แหม ไหลเลยเชียะว ถ้าเทศน์จิตตภาวนาล้วน ๆ ท่านเทศน์สอนพระ ไม่มีคำว่าแกงหม้อใหญ่ ขึ้นศีลก็รักษา ต่างองค์ต่างรักษาศีลเต็มหัวใจอยู่แล้ว ใครจะไปผิดพลาดด้วยเจตนาล่วงเกินศีลไม่มี ท่านอบอุณของท่านพออยู่แล้ว รอแต่เรื่องธรรมะที่จะหล่อเลี้ยงจิตใจตามขั้นภูมิของธรรมที่จะควรได้ควรถึง จากการฟังของท่านเท่านั้นเอง

เวลาท่านเริ่มเทศน์จิตมันก็หมุนอยู่ใน จิตเป็นชั้น ๆ นะ ถ้าจิตยังไม่สงบนี้ฟังจ่ออยู่
นี่ ไม่นานก็สงบได้ ๆ ในขณะที่ฟัง เวลาฟังเทศน์จิตจะสงบดียิ่งกว่าเราไปทำโดยลำพัง คือ
ธรรมะของท่านกลมกล่อม ๆ จิตมันก็สงบแนว ๆ แนวเลย ทีนี้เวลามันสงบเต็มที่นี้เสียง
อรรถเสียงธรรมเหมือนอยู่เฝิน ๆ อันนั้นได้หลักแล้วไม่ออกมายุ่งนะ อาศัยนี้ละ พอบีบ
เข้าถึงที่แล้วเต็มเหนียวแล้ว ธรรมะนี้มันแหว ๆ อยู่สูง ๆ นะ จิตได้ที่แล้ว จิตที่ยังไม่สงบ
อยู่ในชั้นสงบ จิตฟังเทศน์จากภาคปฏิบัติต้องสงบ ว่างั้นเลย ฟังคราวนี้เป็นอย่างนี้ ๆ
ต่อไปสงบแนวเลยเชียว สงบได้ง่ายด้วย นี่ชั้นหนึ่ง

ชั้นปัญญาที่นี้ เพราะท่านเทศน์ท่านจะไปทั้งสมาธิ ทั้งปัญญา ไปพร้อม ๆ กัน พอ
ท่านก้าวถึงชั้นปัญญาธรรมอันละเอียดนี้ จิตของผู้ที่อยู่ในชั้นปัญญามันจะขยับตาม ไม่อยู่นะ
คือเวลาจิตสงบเทศน์นี้มันจะสงบ เหมือนแม่กลมลูกด้วยบทเพลง สงบลง นี่คือธรรม
กลมใจให้สงบในชั้นที่จิตยังไม่สงบ และชั้นกำลังเริ่มสงบ หรือสงบ ทีนี้พอชั้นก้าวออกทาง
วิปัสสนาแล้ว ท่านเทศน์นี้มันจะไม่อยู่นะ มันจะขยับตาม ๆ ๆ เรื่อย ๆ เพราะทางนี้มัน
หมุนตัวอยู่ตลอด มันจะออก ทางนั้นเปิดให้เท่าไรมันก็โตโตใส่พับ ๆ ๆ เป็นชั้น ๆ เป็น
อย่างนั้นฟังเทศน์

ครั้งพุทธกาลท่านฟังเทศน์สำเร็จมรรค ผล นิพพาน ก็ผู้เทศน์เป็นผู้ทรงมรรค ผล
นิพพานไว้แล้ว ผู้ฟังก็ฟังเพื่อมรรคเพื่อผลจริง ๆ มันจะเข้ากันไม่ได้ยังไง เข้ากันได้ฝั่งเลย
อย่างเรา ๆ ท่าน ๆ เทศน์ ฟังก็แบบเรา ๆ ท่าน ๆ มันก็แบบเดียวกัน เป็นอย่างนั้นแหละ
ผิดกันนะ การเทศน์ภาคปฏิบัติ คือเทศน์ภาคปฏิบัติของท่านผู้รู้จริง ๆ ท่านไม่ได้มาลูบลำ
จากไหน ถอดออกมาจากหัวใจที่เต็มอยู่ในใจนั้นแล้ว ถอดออก ๆ พอติบพอดี ๆ
เพราะฉะนั้นจึงไม่ได้แก้ตรงไหน ๆ แก้ทำอะไร พร้อมแล้วพอแล้ว ออกพอติบพอดีเลย นี่
ละความจริง มันรู้จริง ๆ ความจำมันลูบลำนะ เราเรียนมาแล้วเราก็ไม่รู้ จำมาเฉย ๆ มันก็
ลูบ ๆ คลำ ๆ เวลาไปเทศน์ว่าการแนะนำสั่งสอนก็แบบลูบ ๆ คลำ ๆ อย่างเดียวกัน ทีนี้เวลา
มันรู้ตามหลักความจริงแล้วมันแม่นยำ ๆ ไปเรื่อยไม่มีผิดพลาดเลย เพราะถอดออกจาก
หัวใจที่ทรงธรรมประเภทนี้ที่อยู่แล้ว ออกเรื่อย ๆ ไป

พอพูดนี้เราก็คิดถึงโยมแม่ของเรา ที่แม่ยอมลงลูกก็คือแม่ของเรา ลงลูกชายลง
หลวงตาบัว ลงจริง ๆ นะ ลงโดยหลักธรรมชาติเอง คือได้ยินได้ฟังหลายครั้งหลายหนเข้าไป
เอามาเทียบซี เวลาแม่แขกคนมา คือแต่ก่อนแขกคนไม่ค่อยมากเหมือนทุกวันนี้ เวลาเขา
มาแล้วถ้ามีผู้ชายมาด้วย ผู้ชายก็ไปกับเราเข้าไปในครัว พอ ๖ โมงเย็นจวนจะมีตักก็มีท่าน
ปัญญาติดตามไปด้วย ท่านปัญญาไปคอยอัดเทป เราเป็นผู้เทศน์ ไปพระสององค์เท่านั้น

แต่ถ้าหากว่ามีผู้ชายไปด้วยก็ให้ผู้ชายไปด้วย ฝ่ายผู้หญิงให้อยู่ที่ครัวเพราะไปมาลำบาก
ผู้ชายง่าย

เวลาเราไปครัว ทางโน้นก็มา เราก็เทศน์ ถ้าเขาอยู่ที่คืนเราไม่ขัดข้องด้วยงานการ
อะไร เราก็ไปเทศน์ให้ฟังทุกคืน ทุกค่ำๆ แล้วโยมแม่ก็ได้มาฟังอยู่นั้นทุกวันๆ พอสุดท้าย
นี้ที่ยืดยาวก็คือคุณเพาพางมา มาอยู่ตั้ง ๓ เดือน เทศน์ตั้งร้อยกว่ากัณฑ์ละมั้ง ที่เทศน์ใน
หนังสือ ศาสนาอยู่ที่ไหน หนึ่ง ธรรมชุดเตรียมพร้อม หนึ่ง สองเล่มนี้ออกจากถอดเทปที่
เทศน์สอนเพาพางนะ ที่นี้เวลาคุณเพาพางจะกลับแล้ว แม่ก็เลย เอ้อ นี้คุณเพากลับไปแล้ว
จะไม่ได้ฟังเทศน์แหละที่นี้ นะ อาจารย์จะไม่มาเทศน์ให้ฟัง ปรกติถ้าไม่มีคน อาจารย์ก็ไม่
เข้ามาเทศน์ ถ้ามีคนถึงจะได้ยินได้ฟัง

จากนั้นมาก็ นี่เวลาแขกคนไปหมดแล้ว อาจารย์มีเวลาว่างวันไหน ขอนิมนต์เข้ามา
เทศน์ให้แม่ฟังด้วยนะ การฟังเทศน์กับการปฏิบัติโดยลำพังตนเองนี้ผิดกันมาก การปฏิบัติ
โดยลำพังตนเองนี้บางทีนั่งจนหลังจะหักมันก็ไม่ลงไม่สงบให้ ถ้าฟังเทศน์ อย่างอาจารย์
เทศน์นี้ไม่มีพลาดเลย กัณฑ์ไหนก็กัณฑ์นั้น พอเริ่มเทศน์จิตเริ่มจ่อสงบแนวๆ เลย ไม่มี
ผิดพลาดเลยแม้แต่กัณฑ์เดียว ว่างั้นนะ เพราะฉะนั้นจึงอยากให้อาจารย์มาเทศน์ให้ฟัง เป็น
การช่วยแม่ได้ภาวนาสะดวงขึ้น ว่างั้นโยมแม่นะ แต่เป็นเทศน์อาจารย์นะ ชั้นนี้ นะ องค์
อื่นๆ แม่ไม่อยากจะฟัง ว่าอย่างนี้ นะ เดียวนี้แม่สูงแล้วนะ

ลูกก็สอดเข้าไปละชี ระวังนะสูง เดียวมันเป็นหุหมานะ เราว่า ทางนั้นก็แว๊ด
ออกมา มันจะหุหมายังไง ก็หุคนมันจะเป็นหุหมาได้อย่างไร มันก็เป็นตรงที่สูงๆ นั่นแหละ
เราว่าให้โยมแม่ เรียกว่าลงจริง ๆ จนจาระโนออกมาเลยว่า เทศน์ของอาจารย์ไม่เหมือนใคร
นะ ท่านเทศน์อย่างนั้นท่านก็ไปโน้นไปนี้ เล่านิทานโน้นนี่ คือเทศน์ฝ่ายปริยัติ โยมแม่ฟังมา
มากแหละเรื่องนะ เพราะโยมแม่เป็นผู้รักใคร่ใกล้ชิดกับธรรมมาตลอดนะ ทั้งพ่อทั้งแม่
เหมือนกัน อันนี้ไม่ได้ขัดได้แย้งกันเลย ไม่ว่าพ่อจะทำอะไรบุญกุศล แม่ทำอะไรบุญกุศล
เหมือนกันหมดเลย ลงกันเรียบๆ ไม่เคยขัดเคยแย้งกัน

เวลาฟังเทศน์ แม่ไม่อยากจะฟังเทศน์ใครนะ คือเทศน์อื่นๆ แม่ก็เคยฟังเทศน์ปริยัติ
อยากฟังแต่เทศน์หลวงตา เพราะฉะนั้นจึงว่า เดียวนี้แม่สูงแล้วนะ สูงระวังจะเป็นหุหมานะ
เราว่า คือมันเป็นเอง เทศน์อาจารย์ไม่เหมือนใครนะ เทศน์เหมือนว่าตีเข้ามาตรงนี้ๆ
จิตก็หดเข้าไปๆ แนวเลย ไม่ต้องได้บังคับถ้าลงได้ฟังเทศน์ จิตจ่อเข้าไปตรงนี้ ธรรมเทศนา
จะไหลเข้ามาแล้วกล่อมลงไปเลย แม่จึงไม่ผิดพลาดทุกๆ กัณฑ์ ทำภาวนาได้ทุกกัณฑ์เลย
แต่ถ้าไปทำโดยลำพังตัวเองนั้น โอ้ย นั่งจนจะหลังหักมันก็ไม่ลง มันต่างกันตรงนี้นะ ว่างั้น

เราก็ยอมรับเราเคยมาแล้วนี่ ตั้งแต่ฟังหลวงปู่มัน เคยมาแล้ว โยมแม่พูดอะไรก็เราผ่านมาหมดแล้วมันก็รู้อะซี

แล้วหลวงปู่มันเทศน์ยังไง ปฏิบัติไปเมื่อมันรู้มันเห็นอย่างเดียวกันแล้วมันก็ต้องไปทำนองเดียวกัน มันจะออกนอกๆ ไปนั่นไปนี่ไม่ได้ ความจำเป็นที่ตรงไหนธรรมะจะบ่งบอก เปิดช่องให้ๆ ออกตามช่องเลย ผิงๆ เลย เพราะฉะนั้นภาคปฏิบัติของผู้ปฏิบัติจริงๆ รู้จริง ๆ เห็นจริง ๆ กับภาคปริยัตินี้เป็นคนละโลก เพราะเราเรียนมาแล้วเหมือนกัน เรียนมันก็ไปทางเรียนเสีย ผิวๆ เผินๆ ไป แต่ภาคปฏิบัติรู้มากรู้น้อยมันจะซบเข้าไปในตัวของมัน จริงเข้าไปเรื่อย แม่นยำเข้าไปเรื่อย ๆ ยิ่งรู้อะเอียดเข้าไปเท่าไรยิ่งแม่นยำๆ นั่นมันต่างกันนะ เพราะฉะนั้นเวลาท่านมาเทศนาว่าการให้พวกเราฟัง สำหรับท่านผู้ปฏิบัติรู้อย่างนั้นจริงๆ แล้วจึงเทศน์ไม่มีคำว่าลูบๆ คลำๆ ตรงเป็ง ๆ เลย

นี่ละพุทธศาสนาเปิดจำอยู่ตลอดเวลา ให้ท่านทั้งหลายทราบเสีย เราเป็นชาวพุทธนะ พุทธศาสนานี้คือตลาดแห่งมรรคผลนิพพานเปิดจำไว้อย่างนั้นตลอด มีตลอดเวลา ท่านจึงเรียกว่า อกาลโก เรื่องผลที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติธรรมเพื่อเป็นมรรคเป็นผลนี้มีตลอดเวลา เช่นเดียวกันกับกิเลส กิเลสมันก็เป็น อกาลโก ของมัน ทำให้เป็นกิเลสเมื่อไร เป็น ให้เป็นธรรมเมื่อไรเป็น จากใจของเราดวงเดียว แล้วอย่าไปหมายนะว่า กิเลสเข้าศึกศัตรูอยู่ที่ไหนๆ นอกจากใจไปไม่มี อยู่ที่ใจ แล้วธรรมะก็เหมือนกันอย่าไปคิดให้กว้างขวางมากมาย เป็นสัญญาอารมณ์ของใจต่างหากหลอกตัวเอง แต่ธรรมะแท้อยู่ที่ใจ ลงตรงนี่นะ

เวลาปฏิบัตินี้จะประมวลเข้ามา ใจนี้เองเป็นตัวมหาเหตุ ทางชู้ก็ใจเป็นมหาเหตุ สร้างแต่ไฟแต่ไฟเผาตัวเองในหัวอกจะตาย ที่นี้เวลาเราสร้างความดีนี้จิตประมวลแต่ความดีเข้ามา ก็เหมือนกับเป็นน้ำเป็นท่าแล้วดับไฟที่กิเลสก่อขึ้นให้สงบตัวลงๆ แล้วก็มาสงบที่ใจ สบายที่ใจ จนกระทั่งหมดเรื่องไม่มีอะไรเข้ามาคิดขวางใจเลย ตั้งแต่วันกิเลสตัวสร้างมหาเหตุให้เป็นทุกขขึ้นมา ดับลงไปจากหัวใจเสียเท่านั้น เรื่องเหตุการณ์อะไรๆ ที่จะมาเกิดขึ้นภายในใจของพระอรหันต์ไม่มี เพราะกิเลสตัวสร้างเหตุการณ์ไม่มี จึงเรียกว่าว่างตลอดเวลา

สุญญโต โลกก็ อเวกขสุสุ โลกเป็นของว่างเปล่า สุญเปล่าตลอด เพราะเขาไม่มีความหมาย ตัวใจนี้เองเป็นผู้ให้ความหมายเขา ไปให้อันนั้นดีอย่างนั้น อันนี้ไม่ดีอย่างนี้ เราก็ติดอารมณ์ของเราผู้ไปให้ความหมายเขาแหละมาพัวพันตัวเอง จิตจึงสร้างตั้งแต่เรื่องตลอดเวลา พอทราบเรื่องราวของตัวเองว่าเป็นบ้าไปหาหลุมหลงกับเขา ปล่อยเข้ามาปั๊บ

เท่านั้นมันก็ไม่มีความจริง จิตเมื่อไม่ไปยึดอะไรเข้ามาปกคลุมตัวเองแล้วจิตก็สว่างจ้า ปล่อยหมดมันก็ว่างไปหมดเลย นั่นละท่านว่าจิตว่าง ว่างด้วยความสิ้นกิเลสนะ

ว่างมีหลายว่าง อย่างนี้ก็ดูมีเทศน์อยู่กัณฑ์หนึ่ง เราเรียงลำดับแห่งความว่าง สมาธิก็ว่าง เวลาจิตเป็นสมาธิ จิตสงบ ว่าง ไม่สนใจกับอะไร พอถอยออกมาจากนั้นแล้วก็ไม่ว่าง ที่นี้จิตพิจารณาเข้าไปถึงขั้นว่างแล้วมันก็ว่าง มันว่างภายนอกทั้งหมดมันว่างไป แต่ตัวเองยังไม่ว่าง นั่นเป็นขั้นๆ เวลาพิจารณาครอบงำทั้งหมดทั้งภายนอกก็ว่าง ภายในก็ปล่อยตัวเองเสีย อุปาทานยึดมั่นถือมั่นสิ่งทั้งหลายปล่อยเข้ามา แต่มายึดมั่นในตัวเองอยู่คือจิตอวิชชา มันก็ยังไม่ว่าง พอปล่อยนี้ปล่อยหมด นั่นละเรียกว่า สุกญุต โลภ โกรธ นั้นแหละเต็มยศว่างหมดเลย นี่ละจิตที่ว่างหมดนี้แหละไม่มีอะไรในสามแดนโลกธาตุจะเข้ามาผ่านได้เลย เพราะจิตไม่มีอะไรออกมารับ เรื่องสมมุติของจิตไม่มี มีแต่วิมุติหลุดพ้นส่วนๆ เท่านั้น นั่นว่างตลอดเวลา นี่เรียกว่าว่างข้างนอกข้างใน

จิตว่าง จิตสูญเปล่า โลกว่าง โลกสูญเปล่า สูญอย่างนี้แหละ คือจิตไม่ไปหมายเสียอย่างเดียว ว่างไปหมดเลย พระอรหันต์ท่านจึงไม่มีเรื่อง ท่านไม่มีทุกข์ มีแต่บรมสุขตั้งแต่ขณะบรรลุนิพพานขึ้นมา บรมสุขขึ้นพร้อมกัน เป็นธรรมเหนียวแน่นแก่นอัศจรรย์ นิพพานเที่ยง อยู่จุดนั้นหมดเลย เรื่องราวอะไรไม่มีในจิตดวงนั้น โลกทั้งหลายเป็นไฟเป็นไฟ ถูกกิเลสมันเผาอยู่ในหัวอก เราอย่าไปคิด อันนี้มันหายบายๆ นะ มีสิ่งนั้นไม่มีสิ่งนี้ เรื่องนั้นเรื่องนี้ อยู่อยู่นอกๆ นะ ตัวจิตนี้เอง ใครจะมีใครจะจนก็ตาม ไฟเผาหัวอกจากกิเลสนี้มันจะเผาอยู่ภายในตลอดเวลา เรื่องนี้มีด้วยกันทุกคน

การแก้ไขจึงมาแก้ที่ใจ เรื่องราวนี้เกิดขึ้นจากใจ คือจิตที่มีเรณูรังของกิเลสอันใหญ่หลวง ท่านให้ชื่อว่าอวิชชา อันนี้ตัวสร้างเรื่องสร้างราวขึ้นมา อยู่ตรงนั้น ท่านจึงว่า อวิชชาปัจจุชา สงขารา สงขารปัจจุชา วิญญาณ....ต่อแขนงไปไม่มีสิ้นสุด ก็คืออวิชชา เป็นต้น ที่นี้พออวิชชาดับเท่านั้น ทุกสิ่งทุกอย่างดับย้อนเข้ามาถึงอวิชชาตัวดับโดยสิ้นเชิงนี้หมดไม่มีอะไรเหลือ ท่านก็ไม่มีความเรื่องละซี หมดเรื่องหมดที่นั่น

การกล่าวอันนี้มันสุดเอี่ยมแล้วหรือของชาวพุทธเรา แม้ที่สุดพระก็ไม่เคยสนใจกับเรื่องจิตตภาวนา หากอุปโยกแต่ส้วมแต่ถ่านแต่ยศแต่ลาภ ความร่ำความรวย ความดีความเด่น อยากให้เขายกยอสรรเสริญ มันบ้ากิเลสทั้งนั้นพระเจ้าหัวโล้นๆ นี้ มรรคผลนิพพานที่เป็นของเลิศเลอมาแต่ศาสดาองค์ไหนๆ สอนลงมาเพื่อสัตว์โลกที่ควรจะได้รับ เรามันไม่ควรหรือมันอภัพขนาดไหน มันจึงไม่ยอมรับธรรมของพระพุทธเจ้า แล้วไปหาอุปโยกเอาแต่ส้วมแต่ถ่าน ยศถาบรรดาศักดิ์ บวชเข้ามาไม่ได้บวชเข้ามาหายศถาบรรดาศักดิ์ บวชเข้ามา

หาอรรถาหารธรรม ให้เป็นความสุขความรื่นเริงบันเทิงใจต่างหาก ไม่ได้บวหาสิ่งเหล่านั้นซึ่งเป็นเหมือนส้วมเหมือนถ่านนี่นะ

นี่ละเปิดอ้าอยู่อย่างนี้นะมรรคผลนิพพาน อกาลิโก คำเดียวพอ เอา ใครจะทำ ไม่ว่ากิเลสไม่ว่าธรรม เปิดอ้าตลอด ใครทำทางกิเลสเป็นกิเลสทันที ทำทางธรรมเป็นธรรมทันที เสมอหน้ากัน อยู่ในหัวใจดวงเดียวกัน เอ้า ถ้าหากว่าใจของเรามันอ่อนทางไหน ปรับปรุงเข้าซี ถ้ามันแข็งไปทางกิเลสตีเข้ามา คือมันแข็งไปก็แข็งเพื่อจะเหยียบย่ำเรากิเลสก็ดี เอ้า ตีเข้ามาเพื่อให้มันอ่อน ทีนี้เวลามันอ่อนลงแล้ว เพราะอำนาจของธรรมเราเหยียบขึ้นเรื่อย ๆ สูงขึ้น ตีกิเลส ตีทุกข์ลงไปเรื่อย ๆ ความสุขก็เปิดขึ้นมา ๆ จนกระทั่งเปิดอ้าเต็มเหนี่ยว สุกัญญโต โลภ อเวกขสสุ หาคความสุขที่ไหน

พระพุทธเจ้าทรงบรมสุขไว้ครอบโลกธาตุ กับพวกสัตว์โลกทั้งหลายมิตบอดเต็มโลกธาตุ มันเข้ากันได้ไหมละพิจารณาซิ พระพุทธเจ้าเพียงพระองค์เดียวนั้นก็พอแล้วความสว่างไสวครอบโลกธาตุ พวกเราเต็มโลกธาตุมีแต่พวกมิตบอด พวกบอด มันยังตื่นยังตีหาความมิตบอดตลอดเวลา มันหนาไหมใจ เอาไปถามตัวเองนะ ครั้นใครมาก็ไปตำหนิแต่ศาสนา ๆ ศาสนาเป็นเหมือนของเศษของเดนไปอย่างนั้น เราเป็นเหมือนเจ้าใหญ่นายโตเป็นผู้ทรงศักดิ์ศรีดีงามไม่มีใครเกินคนที่เป็นคลังกิเลส ไปที่ไหน โอ้ย โอ้อ่าฟุ่ฟ้า.เรื่องกิเลส มันยกตัวของมันจากส้วมจากถ่านให้เป็นทองคำทั้งแท่ง

ยกสูงขนาดไหนมันก็สูงไปด้วยส้วมด้วยถ่าน มันจะสูงไปด้วยทองคำทั้งแท่งได้ยังไง ก็มันเป็นส้วมนี่ ทองคำทั้งแท่งเอาไว้ที่ไหนก็เป็นทอง ลงต่ำขนาดไหน ขึ้นสูงขนาดไหน ก็คือทอง ๆ ตลอดเวลา นี่ละธรรมท่านจึงไม่เย่อหยิ่งจองหงอนเหมือนกิเลสนะ กิเลสนี้ตัวเย่อหยิ่งจองหงอนพองตัวมากที่สุดไม่มีอะไรเกินกิเลส แม้แต่ก้าวเข้าไปวัดไปวานี้ยังพองตัวเข้าไปเป็นใหญ่กว่าธรรม ในวัดในวาพระณนี้เหมือนกับบอายนะ ในวัดในวาเหมือนส้วมเหมือนถ่าน ไอ้เจ้าส้วมเจ้าถ่านนี้แสดงตัวโอ้อ่าฟุ่ฟ้าเข้าไปในวัดในวา เหมือนเป็นเจ้าอำนาจบาตรหลวงในตัว นี่คือกิเลสแบ่งเข้าใจใหม่ เจ้าของไม่รู้ละ เจ้าของที่แบ่ง ๆ เข้าไป ยังโอ้อ่ายังฟุ่ฟ้า ผู้ท่านมีธรรมท่านดู ๆ จนอกจะแตกท่านไม่ยอมให้เข้าไปใกล้ละ พวกเปรตพวกผีพวกส้วมพวกถ่านนี้ อยู่สบายคนเดียวไม่มีใครเอาส้วมเอาถ่านมาโปะ มันสบายแสนสบายเข้าใจใหม่ละ นี่ให้จำนะ

คำนี้ไม่มีใครพูด หลวงตามาพูด มันจ้ง ๆ อยู่อย่างนั้นจะให้ว่ายังไง เอาของจริงมาพูด กิเลสชอบโอ้อ่าฟุ่ฟ้าอย่างนั้นแหละ ธรรมท่านไม่อดท่านพอของท่าน ยิ่งถ้าหากว่าพูดแบบโลกท่านอดหัวเราะไม่ได้ โอ้ย.บ่าวังั้น พูดง่าย ๆ อดหัวเราะไม่ได้ เรียกว่า โอ้ย.พวก

บ้า ว้างั้น บ้าอะไร บ้าไม่เล็กว้างั้นเข้าใจเธอ นี่ละที่พระพุทธเจ้าอ่อนพระทัยคือมันขนาดนั้นนะ ความหนาแน่นของกิเลสมันทำให้สัตว์โลกลืมนื้อลืมนตัวไปหมดเลย ธรรมเลิศเลอขนาดไหนมันปิดไม่ให้เห็น มันเอาแต่สัวมแต่ถานว่าเป็นของเลิศเลอ ไอ้พวกเราก็อชอบเลิศเลอกับสัวมกับถานมันก็ยิ่งไปใหญ่ อันนี้เรียกว่า บ้าไม่เล็กอีกเหมือนกันเข้าใจ เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านั้นละ พอสมควรแล้ว

สรุปทองคำ และดอลลาร์ เมื่อวานนี้ทองคำได้ ๙ บาท ดอลลาร์ได้ ๑,๒๓๖ ดอลลาร์ เราได้ ๆ อย่างนี้ทุกวัน ๆ ดอลลาร์ที่ได้เดี๋ยวนี้อันนี้ทั้งหมด ๘,๖๐๐,๐๓๓ ดอลลาร์ ทองคำที่ได้แล้วทั้งหมด ๗,๐๘๘ กิโลกรัม รวมดอลลาร์ได้แล้วทั้งหมด ทั้งที่เข้าคลังหลวงแล้วและยังไม่ได้เข้าเป็นดอลลาร์ ๘,๐๘๖,๐๓๓ ดอลลาร์ เออ เข้าใจตามนี้จะชั่ยบเรื้อยนะ ให้ถอยไม่ถอย จะเอาให้ถึงจุดจะถอยไม่ได้เลย เด็ดขาดเต็มเหนี่ยวแล้วเวลานี้ เอาให้ได้ ยกชาติไทยของเราที่มันจะจมอยู่เมื่อ ๒-๓ ปีมานี้ จนมองหน้ากันไม่ได้ ให้ฟื้นขึ้นมาเป็นที่น่าดูน่าชมสง่างาม สมกับชาติไทยของเรามีหัวใจรักชาติตัวเอง ชาติจะจมนู้อันทุกคน ฟื้นฟูชาติก็ต้องรู้กันทุกคน อย่าไปนอนใจ เอาตรงนี้นะ

เมื่อได้ตามจุดหมายนี้แล้วไม่มีใครตำหนิได้ละ หลวงตาได้พิจารณาหมดแล้ว คือทองคำให้ได้น้ำหนัก ๑๐ ตัน ดอลลาร์ได้ ๑๐ ล้านแล้วพอ พอกับฐานะความมั่งมีดีใจของชาติไทยเรา ไม่มีใครตำหนิได้ละหลวงตาแน่ใจ เพราะก่อนที่จะออกประกาศได้พิจารณาเต็มกำลังแล้ว นี่เหมาะสมเต็มที่ ลดกว่านี้ไม่เหมาะ ถ้าสูงกว่านี้ก็ถึงความสง่างามเพิ่มเติมขึ้นไปอีก เราไม่ว่าอันนี้นะ แต่ให้ต่ำกว่านั้นไม่เหมาะเลย จิตนี้จะขวางตลอดเวลาเลย ถ้าได้จุดนี้ปั๊บบั๊วทันที ให้จำเอานะ

โยม มีจดหมายมาจากพระโขนงกรุงเทพฯครับ กราบนมัสการหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน หนูมีโอกาสไปภาวนาที่ วัดบุญญาวาส จังหวัดชลบุรี ทำสมาธิได้ ๑ ชั่วโมง แล้วก็จับลมหายใจเข้าออก แล้วก็ระลึกด้านคำบริกรรม พุทโธ ต่อมารู้สึกลมแผ่วเบา แล้วขณะนั้นรู้สึกว่าจะโหลกศีรชะชีกขวาหายไป รู้สึกกลัวจึงเพิ่งไปที่กะโหลกศีรชะ ต่อมาก็ปรากฏภาพกะโหลกศีรชะ หนูไม่แน่ใจว่า ควรจะกลับมาที่ลมหายใจ กับคำบริกรรมพุทโธ หรือว่าจะพิจารณา อสุภะ แล้ววิธีพิจารณาสุภกรรมฐานทำอย่างไร

มืออยู่ครั้งหนึ่งนั่งสมาธิแล้วก็ฟังเพลงประวัติของหลวงปู่มั่นไปในรถ ขณะที่เดินทางมาวัดป่าบ้านตาด พอมาถึงหน้ากำแพงวัดรู้สึกว่ กายนี้แข็งไปทั้งตัว แล้วต่อมาก็มีกายหนึ่งซึ่งอยู่ข้างในร่างกายของหนูแสดงภาพเป็นแขน ๒ แขน แล้วก็เอาแขน ๒ ข้างนั้นมาลูบหน้าของหนูอย่างแรง ทำให้หนูรู้สึกว่ตัวแข็งไปหมด ไม่สามารถจะชั่ยบจับลมหายใจได้เลย

ต่อมาเมื่อสามารถยับยั้งตัวได้แล้วจึงอยากถามว่า การพิจารณาสุภะควรจะพิจารณาหรือไม่ เจ้าคะ แล้วไม่แน่ใจในภาพที่ปรากฏในนิมิตมาสอนหนูหรือเปล่าเจ้าคะ นี่ครับเป็นคำถามคำถามแรกเขาบอกว่าที่พิจารณา คำภาวนา พุทโธกับลมหายใจนะครับ แล้วเขาบอกว่าควรจะพิจารณาสุภะ แล้วก็การพิจารณาสุภะกรรมฐานนั้นทำอย่างไร นี่ข้อแรกครับผม

หลวงตา ที่เขาทำนั้นถูกต้องแล้ว ด้วยอำนาจแห่งการปฏิบัตินี้ ธรรมแสดงให้เห็นแปลก ๆ ต่าง ๆ เช่น กะโหลกศีรษะซีกขวาแตกไป คือธรรมท่านสอนนะเหล่านี้ มีแต่พระธรรมท่านสอน ถ้าหากเราเป็นผู้ศึกษาธรรมที่ท่านสอนด้วยดีแล้ว เราจะต้องพิจารณาว่ามันแตกไปทางไหนบ้างเป็นยังไงให้พิจารณาลงนั้น ไม่ต้องกลัวจิตไม่เคยตายกลัวหอะไร จำข้อนี้เอาไว้ นะ จะมีอาการอะไร ๆ อย่างที่เขาพูดวันนี้เป็นอาการของธรรมแสดงสอนเรา เราพิจารณาตามนั้น จะเรียกว่า พิจารณาสุภะก็ได้แล้ว ถ้าเรายังไม่สนิทใจเรายังกำหนดลมหายใจเข้าออกได้อยู่ เรามาคำหนดลมหายใจเข้าออกตามเดิม อาการนี้จะมีเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ นะ วันนี้เป็นกะโหลกศีรษะ วันหนึ่งอาจเป็นอันหนึ่ง ๆ ในร่างกายของเราและอาจเป็นส่วนของคนอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยก็ได้ แล้วแต่ธรรมท่านจะแสดง การแสดงยังไงให้รู้ว่าจิตนี้เป็นตัวผู้รู้ผู้เห็นเหล่านี้มาแสดงแล้วมันจะค่อยเปลี่ยนของมันไปเรื่อย ๆ ถ้าเราไม่หลงเข้าใจใหม่ ให้ยึดไว้ว่าจิตไม่เคยตายไม่ต้องกลัวตายเท่านั้นละนะ มันจะเป็นอาการอะไรเป็นเรื่องอาการของจิตออกไปเป็นอาการของธรรมมาสอนเรา เข้าใจ แล้วมีอะไรอีกละ

โยม ข้อ ๒ ก็ที่เขาฟังเพลงประวัติหลวงปู่มั่นมาถึงหน้าวัด แล้วก็เหมือนกายภายในนี้ครับ เป็นแขน ๒ แขนมาลูบหน้าเขา เขาก็ตัวแข็งไปหมด เขาก็เลยถามว่าจะให้เขาพิจารณาสุภะไปหรือไม่อย่างไรเจ้าคะ

หลวงตา เวลามันเจอแสงนั้นให้ถอยจิตเข้าไปอยู่ในภายในเสีย เข้าใจใหม่ อย่ายออกไปตามเรื่องราวมันจะต่อไป นี่กำลังจะเข้าวัดด้วย ให้ถอยจิตเข้าไปสงบเสียเรื่องราวมันจะสงบของมันไป อาการทั้งหมดออกไปจากจิต ก็เป็นอาการของธรรมไปในตัวนั้นแหละ มีเท่านั้นแล้วมีอะไรอีก

โยม ตอนท้ายเขาเหมือนกับบ่นให้หลวงตาฟังครับ เขาบอกว่าเวลานั่งสมาธิ บางครั้งก็ดีบางครั้งก็ไม่ดีบางครั้งก็รู้สึกฟุ้งซ่าน บางครั้งก็ชัดเจน ก็เรียกว่าดีบ้างไม่ดีบ้าง พอถอนออกจากสมาธิก็เป็นไปตามอารมณ์ต่างๆ บางครั้งก็ไม่สบายใจฟุ้งซ่าน บางครั้งก็ละเอียดย เขาบอกว่าควรจะทำอย่างไร เพราะบางครั้งก็น้อยใจมากเจ้าคะ

หลวงตา เอ๊ย เรื่องเหล่านี้มันก็มีอยู่กับทุกคนนั่นแหละ พอพูดมาอย่างนี้มันก็รู้ทุกคนก็จะให้ว้ายังไง คนมีกิเลสและคนมีธรรมปฏิบัติธรรมมันต้องแสดงให้เห็นอย่างนั้น เราชี้เกี่ยจตอบ

โยม อันนี้มาจากสมุทรสาครครับ ผมย่อเลยนะครับ เขาบอกว่ากราบเรียนถามเรื่อง การทานอาหารเจตลอดชีวิตคือไม่ทานเนื้อสัตว์ แม้แต่อาหารที่มาจากสัตว์ เช่น น้ำปลาที่ไม่ทานแล้วเขาบอกว่า เป็นวิธีที่ถูกต้องหรือไม่ แล้วเขาก็อ้างมาตามคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ท่านให้ฉันเหมือนคนปรกติทั่วไป ท่านเพียงแต่สอนไม่ให้ฆ่าสัตว์ แล้วก็สอนตามลักษณะศีล ๕ นะครับ เขาก็เลยขอคำแนะนำว่า การฉันเจจะดีไหม เพราะทำให้สุขภาพแข็งแรง หรือว่ามีอะไรจะแนะนำสอนก็เมตตาด้วยครับ

หลวงตา อันนี้มันก็มีในแบบแผนตำรับตำราของศาสดาองค์เอกเรียบร้อยแล้ว จะให้ว้ายังไง ถ้าสมมุติว่าเราฉันเจอย่างนี้เป็นความถูกต้องดีงามแล้วพระพุทธเจ้าก็เลวผิดทั้งนั้น แน่ะ เข้าใจไหม ศาสดาองค์ไหนก็ไม่เคยปรากฏว่าสอนวิธีฉันเจ ไม่มี อย่างพระเทวทัตไปขอพร ขอความสอิทธิขาดของตัวเองนั่นแหละ จากพระพุทธเจ้า ห้ามไม่ให้พระฉันเนื้อฉันปลา ถ้าฉันเป็นผิด พระพุทธเจ้าก็ไม่ทรงอนุญาต นั่น เห็นไหมละ พระเทวทัตก็เรียกว่า ขัดใจมาก นี่อันหนึ่ง เช่น ให้พระเข้าอยู่ในป่าเข้าบ้านผิด พระพุทธเจ้าก็ไม่ทรงอนุญาต แน่ะ พูดเป็นข้อ ๆ ที่สำคัญก็คือว่า ห้ามพระฉันเนื้อฉันปลาถ้าฉันผิด พระองค์ก็ไม่อนุญาต นี่ก็เป็นอย่างนี้

อันนี้เรื่องฉันเจฉันเจ ถ้าเป็นไปตามอัธยาศัยใจคอของเราว่ามันเกี่ยวข้องกับธาตุกับขันธอะไรนี้ แม้แต่ผู้ที่ฉันธรรมดาอยู่ อาหารชนิดใดมันขัดกับธาตุขันธท่านก็ไม่ฉันใช้ไหมละ มันขัดกับโรคของท่านท่านถึงดเสี่ย ก็เป็นธรรมดาเหมือนกัน แต่ที่จะห้ามเป็นข้อยืนยันเป็นอรรถเป็นธรรมเป็นฝ่ายผิดฝ่ายถูกจริง ๆ ถ้าว่าการฉันเจนี้เป็น การถูกต้อง พระพุทธเจ้าผู้ห้ามไว้ก็ผิดใช้ไหมละ อย่างพระเทวทัตไปขอจากพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าไม่ทรงอนุญาตพระพุทธเจ้าก็ผิด แน่ะ แล้วองค์ไหน ๆ ก็ปรากฏอย่างนั้นไม่เคย ก็แบบเดียวกันหมด พระพุทธเจ้าทรงเล็งญาณทราบหมดเหมือนกัน การฉันเจหรืออะไรให้เป็นตามอัธยาศัยของตัวเอง เช่น เกี่ยวกับเรื่องธาตุเรื่องขันธ ถ้าว่าเราฉันเจถูกพวกฉันเนื้อฉันปลาผิด นี่เป็นความเห็นผิดของผู้ฉันเจเข้าใจไหม ก็มีเท่านั้น แล้วมีอะไรอีก

(ผมมีความเดือดร้อนจะขอความช่วยเหลือจากหลวงตาครับ) เดือดร้อนอะไร ใครไม่เดือดร้อนในโลกอันนี้นะ มาจากไหน อำเภไโต (จากจังหวัดระยองครับ) เรื่องอะไรถึงยุ่งเอนักหนา จังหวัดเหล่านี้เขาไม่ใช่คนหรือเขาเป็นเทวดามาจากไหนถึงไม่มายุ่ง มัน

เสียเวลาเรา จะไปไหนมาไหนก็ไปไม่ได้ อยู่อย่างนี้แหละเรา ตลอด ยุ่งกับโลกยุ่งตีกัน (เป็นปัญหาส่วนตัว ไปเป็นหนี้เป็นสินครับ) นั่นซี หนี้สินก็หนี้สินจะว่าไง อะไรๆ ก็มาหาเรา อะไรๆ ก็มาหาเรา มันอะไรกัน จะไปละเหนื่อยแล้ว

ชมการถ่ายทอดสดทุกวัน ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th